

o podstatných kusech nájmu, o nájemním předmětu a o nájemném. Bylo zjištěno, že se strany dohodly o nájemném předmětu po dvakráte. Podle původní úmluvy byly nájemním předmětem kromě kuchyně a obytné místnosti pro služebné čtyry obytné místnosti. Podle pozdější dohody bylo jedné ze čtyř obytných místností použito za kuchyni a kuchyně za spiži, byly tedy předmětem nájmu kromě nezapočítávaných místností pomocných pouze tři obytné místnosti, ovšem bylo také ujednáno, že nájemník odevzdá takto podle druhé dohody upravený byt ve stavu, v jakém byl při první dohodě. Poněvadž určení nájemného předmětu je podstatným kusem nájemní smlouvy, která se uskutečňuje teprve, když se strany dohodnou také o něm, sluší z toho usuzovati, že druhou dohodou uskutečnila se nová, od předešlé v podstatném kusu smluvním odlišná smlouva, která výpovědí, o kterou jde v rozepři, má býti zrušena. Na tom nemění nic okolnost, že po skončení nájmu bude nájemníku odevzdati byt v předešlém stavu. Touto další smluvní povinností nemění se způsob »koupeného užívání«, ani nájemní předmět, k němuž nájemníku přísluší koupené užívání. Jde tedy o byt v podstatě o třech hlavních místnostech, tedy chráněný zákonem ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n., na který se nevztahuje ustanovení § 31 (1) čís. 5 tohoto zákona.

Čís. 8248.

Společenstva výrobní a hospodářská (zákon ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.).

Neustanovují-li stanovy jinak, lze konati valnou hromadu družstva i v jiném místě, než v sídle družstva.

Členem dozorčí rady družstva nemůže býti jeho zřízenec.

Není závady, by ve stanovách nebylo uvedeno, že pozvání k valné hromadě a uveřejnění předepsaných oznámení má se kromě v Úředním listě Československé republiky státi také v jiných listech blíže nejmenovaných.

(Rozh. ze dne 25. srpna 1928, R I 549/28.)

Rejstříkový soud vrátil společenstvu opověď nových členů představenstva a dozorčí rady s tím, by ihned novou valnou hromadu řádně a včas podle stanov svolalo, na ní volbu představenstva a dozorčí rady znovu provedlo a výsledek soudu oznámilo do čtyř neděl. Důvody: Valná hromada byla podle předložených dokladů svolána představenstvem do kanceláře předsedy družstva Ferdinanda P-a v Č. a podle protokolu též dne 13. listopadu 1927 v bytě pokud se týče v kanceláři Ferdinanda P-a v Č. skutečně konána. Podle § 1 stanov sídlem družstva jest obec Z. v soudním okrese H-ském. Zákon společenstevní neustanovuje nic o tom, kde se má valná hromada konati, rozhodným byly by tudíž stanovy. Neobsahují-li však stanovy, jako v tomto případě, předpisu o tom, kde se má valná hromada konati, dlužno míti za

to, že se má konati v sídle společenstva jakožto středisku, z něhož se řídí a spravují věci společenstva. Nelze připustiti, by představenstvo když k tomu stanovami není oprávněno (§ 33 stanov) svolávalo valnou hromadu do jiného místa než do sídla společenstva, dokonce snad do místa v jiném soudním okrese. Jelikož svolání a konání valné hromady ze dne 13. listopadu 1927 stalo se způsobem nepřipustným, slušelo je jako neplatné zrušiti a naříditi jak v předu uvedeno. Nehledíc však k důvodu shora zmíněnému musila by býti změna §§ 21, 33, 58 stanov zamítnuta z těchto důvodů: a) ustanovení § 21 stanov, podle něhož »členové představenstva a zřizenci společenstva podléhající zákonu o obchodních pomocnících nebo zákonům jiným, jež rozlišují pouhého dělníka od osob nadřizených, nemohou býti členy dozorčí rady, jsou-li za svůj výkon placeni«, odporuje jednak předpisu § 24 zákona společenstevního, podle něhož nemohou členy dozorčí rady býti členové představenstva, bez rozdílu, zda jsou za svůj výkon placeni či nejsou placeni, jednak jest nepřipustné, ježto úřad člena dozorčí rady, tudíž orgánu dohlédacího nelze slučovati s postavením zřizence společenstva, tedy osobou, která jest ve službě u společenstva a nad kterou dozorčí rada jest oprávněna a povinna vykonávati příslušný dohled (§ 24 zák. cit.); b) ustanovení § 33 stanov, podle něhož se pozvání k valné hromadě kromě uveřejnění v úředním listu Čsl. republiky v Praze — děje oznámením »případně i ještě v jiných listech a to krajinských nebo hnutí družstva nejbližších« jest nepřipustné, ježto způsob pozvání k valné hromadě musí býti určitý, ve stanovách přesně uvedený, tak, by každý člen společenstva již ze stanov seznal, jakým způsobem se pozvání děje (§ 5 čis. 8 zák. cit.); vždyť správný způsob pozvání podmiňuje platnost usnesení valné hromady; c) ustanovení § 58 stanov, podle něhož k uveřejnění zákonem předepsaných oznámení slouží kromě Úředního listu Čsl. republiky »případně jiné listy paragrafem 33 stanov myšlené« jest rovněž nepřipustné z důvodu ad b) uvedeného. Rozkladu r e j s t ř í k o v ý s o u d nevyhověl. D ů v o d y: K vývodům rozkladu se podotýká, že valné hromady akciových společností musí se konati podle § 40 akciového regulativu jediné v sídle společnosti, pakli stanovy neurčují, že lze je konati i v jiných určitě jmenovaných místech, že valné hromady společností s ručením obmezeným podle § 36 zákona ze dne 6. března 1908, čis. 58 ř. zák. se rovněž mají konati v sídle společnosti, není-li ve smlouvě společenské nic jiného ustanoveno, a že těchto předpisů dlužno obdobně použiti i v tomto případě. K okolnosti, že všichni členové se do valné hromady dostavili, nelze hleděti, ježto, byla-li svolána valná hromada do bytu, pokud se týče do kanceláře poslance P-a, nezbývalo členům nic jiného, než do valné hromady se dostaviti, chtějí-li se jí účastniti. Tím způsobem by představenstvo mohlo valné hromady svolávati do jakýchkoliv třeba nejvzdálenějších míst a tak členům družstva znemožniti výkon jediného oprávnění, t. j. účasti na valné hromadě. R e k u r s n í s o u d napadené usnesení potvrdil.

N e j v y š š í s o u d zrušil usnesení obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by o opovědi znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Rejstříkový soud zamítl opověď změny stanov usnesené na valné hromadě ze dne 13. listopadu 1927 jedině z důvodu, že se valná hromada nekonala v sídle družstva, totiž v obci Z., nýbrž v Č. Soud prvé stolice připouští v odůvodnění, že ani družstevní zákon ani stanovy nemají předpisu o tom, kde se má konati valná hromada, a dovozuje z toho, že se tedy může valná hromada konati jen v sídle společenstva. Tomuto názoru nelze přisvědčiti. Právě proto, že ani zákon ani stanovy neurčují, kde se má valná hromada konati, nelze ani ze zákona ani ze stanov nutně dovozovati, že by se valná hromada nemohla konati také v jiném místě. Tak vyslovil nejvyšší soud již ve svém rozhodnutí ze dne 9. března 1927, R I 1163/26, čís. 6878 sb. n. s. Období předpisů § 40 akciového regulativu a § 36 zákona o společnostech s r. o. jako předpisů speciálních použití nelze. V souzeném případě účastnilo se podle protokolu ze dne 13. listopadu 1927 valné hromady všech devět členů družstva a žádný z nich nepodal odpor ani proti svolání valné hromady ani proti jejímu konání v jiném místě než v sídle společnosti. Nebylo tudíž vůbec zákonného důvodu, by rejstříkový soud z moci úřadu prohlásil valnou hromadu za neplatnou a nařídil svolání nové valné hromady. Potvrzující usnesení rekursního soudu jest ve zřejmém rozporu se zákonem a jest dovolací rekurs v § 16 cís. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. odůvodněn. Rejstříkový soud, ač nepokládal valnou hromadu vůbec za způsobitou k usnášení se, poněvadž se konala v jiném místě, než v sídle družstva, zaujal přes to zamítavé stanovisko k některým na této valné hromadě usneseným změnám stanov. Dovolací rekurs se sice s touto částí usnesení nižších soudů blíže nezabýval, avšak v návrhu dožaduje se kladného vyřízení opovědi a zápisu usnesených změn do společenstevního rejstříku. Nutno se tedy vypořádati s usneseními nižších soudů v jich celku. Pokud jde o § 21 stanov, sdílí nejvyšší soud plně právní názor nižších soudů, že v této úpravě předpis ten neobstojí, a připojuje se k důvodům napadeného usnesení. Naproti tomu neshledává závady v usnesené změně § 33 stanov, podle něhož »pozvání k valné hromadě děje se oznámením v čas. »Úřední list Československé republiky« v Praze vycházejícím, případně »i ještě v jiných listech a to krajinských neb hnutí družstva nejbližších« a neshledal by závady ani ve znění § 58 stanov, podle něhož »k uveřejnění zákonem předepsaných oznámení slouží družstvu časopis »Úřední list Československé republiky« v Praze vycházející, po případě jiné listy § 33 stanov myšlené«, kdyby po slově »po případě« byla vložena slova »také ještě«, tak jak tomu při § 33 stanov. Tím jest (§ 33) pokud se týče bylo by (§ 58) jasně vyjádřeno, že pozvání a uveřejnění předepsaných oznámení musí se státi v Úředním listě Československé republiky a že tento způsob pozvání neb uveřejnění jest směrodatným, a bylo by vyhověno předpisu § 5 čís. 8 a 11 zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. Jestliže stanovy připouštějí případ k případu uveřejnění také v jiných listech krajinských blíže nepojmenovaných, jest

to celkem bezvýznamné, poněvadž rozhodným bude vždy jen uveřejnění v úředním listě.

Čís. 8249.

Vyžadují-li stanovy akciové společnosti, by členové správní rady (část jich) byli státními příslušníky československými, lze průkaz o státním občanství podati jen podle vyhlášky ministerstva vnitra ze dne 15. prosince 1926, čís. 225 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 25. srpna 1928, R I 560/28.)

Opověď členů správní rady akciové společnosti k obchodnímu rejstříku vrátil rejstříkový soud opovídatelce k doplnění mimo jiné v tom směru, by bylo vykázáno podle min. vyhlášky čís. 225/1926 sb. z. a n. a výn. min. sprav. ze dne 28. prosince 1926, čís. 54.907 sděl. 2 věst. min. sprav. 1927 ve smyslu § 11 stanov, že tři čtvrtiny členů správní rady jsou československými státními občany. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Důvody: Podle § 11 stanov opovídané akciové společnosti musí býti nejméně tři čtvrtiny členů správní rady příslušníky československými. Tato vlastnost členů správní rady musí býti podle § 12 min. nař. ze dne 9. března 1863, čís. 27 ř. zák. vykázána řádnými doklady. Průkaz o státním občanství dotyčných členů správní rady nemůže jinak býti podán než osvědčením o státním občanství podle vyhlášky ministerstva vnitra ze dne 15. prosince 1926, čís. 225 sb. z. a n., a právem proto žádá prvý soud napadeným usnesením, by průkaz ten po rozumu citované vyhlášky byl podán.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu neshledav podmínek § 16 nesp. říz.

Čís. 8250.

Nelze knihovně poznamenati žalobu o dodržení smlouvy, podle níž se žalovaný zavázal, že dá žalobci vtělití do knih právo provozovati živnost na nemovitostech žalovaného. Žádost o povolení knihovní poznámky takového druhu není žádostí o prozatímní opatření podle čl. XIII. uv. zák. k ex. ř.

(Rozh. ze dne 25. srpna 1928, R I 644/28.)

Karel V. navrhl, by byla povolena knihovní poznámka žaloby o uznání, že žalobci přísluší právo provozování živnosti pilařské na žalované patřících pozemcích a budovách na dobu, pokud bude žalobce majitelem firmy, a o vydání smlouvy a o její knihovní zavržení žalovanou. Soud první stolice návrh zamítl, rekursní soud poznámku povolil. Důvody: Jest přisvědčiti názoru stěžovatele, že